A kirajzolás *6 bites* lyukszalagnak megfelelően 64 diszkrét szintben történik. Megtörténik a mérési tartomány rögzítése is (4 lehetséges fokozatban). Ezen alapozó munkákra támaszkodva alakították ki azt az alapkoncepciót, mely a digitális mérésanyag létrehozásába két alapvető utat lát:

1. a terepi analóg görbék laboratóriumi digitalizálását;
2. a terepi digitális regisztrálását.

Megállapítják, hogy bár a közvetlenül terepen történő digitális felvételezés elsődleges perspektivával bír, az erre a célra kidolgozott berendezések és módszerek még hosszabb ideig a fejlődés stádiumában lesznek. Ezért a labor-digitalizálásnak, mely az *AGI*-ben kielégítően megoldott, még hosszú időn keresztül jelentős szerepe lesz. A terepi eszköz közvetlen kimunkálását nem tervezik az *AGI*-ben, inkább valamely kidolgozott típus megvételére gondolnak. A számítógépes feldolgozás kialakításában a fokozatosság elvét tartva szem előtt, az alábbi feladatokat tűzték ki:

1. a fúrólyukszelvények lithológiai tagolása;
2. a réteghatárok, rétegvastagságok meghatározása;
3. a rétegek tároló tulajdonságainak kiszámítása.

Minthogy a programok egy-egy variánsa a *KGST* országokon belül *(SZU, MNK)* már kidolgozást nyert, ezek adaptálását tervbe vették, illetve a szerzett tapasztalatokat hasznosítani kívánják.

Könyvszemle

Barlai Zoltán: Fúrólyukban végzett geofizikai vizsgálatok speciális problémái, I – II. kötet. Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt kiadványa; készült a NIM Műszaki Dokumentációs és Fordító Irodánál, Kisházi Anna szerkesztésében. Sokszorosított kiadvány. I. kötet: 279 old., 79 ábra, II. kötet: 196 old., 150 ábra.

A mélyfúrási geofizika fejlődése – mely 1927-ben a Schlumberger fivéreknek kőszénkutató fúrásokban végzett geofizikai mérésével kezdődött – úgy látszik, bizonyos határkőhöz ért. Az 1965 – 70. évek körül lezárult egy első periódus, melyet talán úgy lehetne jellemezni, mint a mélyfúrási geofizikai paraméterek és a közöttük fennálló összefüggések kauzális szemléleten alapuló tárgyalásának korszakát – mondja a szerző. E korszakot fokozatosan felváltja a statisztikai valószínűségi szemlélet időszaka.

A jelen műben közreadott anyag a szénhidrogén-kutatás szempontjából tárgyalja a legfontosabb karottázs-vizsgálati módszereket és kiértékelési eljárásokat és nem foglalkozik a fúrólyukgeofizikának más fontos területeken, így a kőszén, érc, urán, víz és építőanyag-kutatásban való felhasználásával. A szénhidrogén-kutatás vonatkozásában azonban tankönyv részletességű, közli az általános alapokat és behatóan tárgyalja a speciális problémákat.

Az I. kötet (1 – 7. fejezetek) az alapvető elektromos fúrólyuk-szelvényezési eljárások elméleti és módszertani kérdéseivel foglalkozik. A II. kötet (8 – 13. fejezetek) a mesterséges és a természetes radioaktív eljárások és az ultraszonikus módszerek elméleti alapjait, valamint a két kötetben ismertetett karottázs-módszereken alapuló kiértékelési eljárásokat foglalja magában.

A munka használhatóságát a bőséges irodalmi utalások is jelentékenyen növelik (I. kötet: 71 db, II. kötet: 101 db).

Az alkalmazott sokszorosító eljárás a nyomtatással egyenrangú olvashatóságot biztosít, a képletek világosak és az ábrafeliratok, valamint az ábrák maguk rendkívül élesek.

Az 5. szelvényezési szimpózium közleményei és a 6. szelvényezési szimpózium közleményei magyar fordításban a Kőolaj és Földgázbányászati Ipari Kutató Laboratórium és a NIMDOK közös kiadásában, 140, illetve 242 oldal; sokszorosítás, 94, illetve 112 ábra. Összeállította mindkettőt: Barlai Zoltán, szerkesztette: Kisházi Anna.

(Folytatás a 22. oldalon)